EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

9. juuni 2005 *

Kohtuasjas C-135/04,

mille esemeks on EÜ artikli 226 alusel esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, mis esitati 12. märtsil 2004,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Valero Jordana ja M. van Beek, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindajad: N. Díaz Abad ja M. Muñoz Pérez, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud R. Silva de Lapuerta, C. Gulmann (ettekandja), R. Schintgen ja G. Arestis,

kohtujurist: L. A. Geelhoed,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. veebruari 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades poolte märkusi,

olles 7. aprilli 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik lubas Guipúzcoa provintsis pidada kaelustuvile jahti *a contrapasa*, rikkus Hispaania Kuningriik nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, lk 1; ELT eriväljaanne 15/01, lk 98, edaspidi „direktiiv") artikli 7 lõikest 4 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Direktiiv

2 Direktiivi artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Olenevalt konkreetse liigi arvukusest, geograafilisest levikust ja sigimisvõimest kogu ühenduses võib II lisas loetletud liikidele jahti pidada vastavalt siseriiklikele

õigusaktidele. Liikmesriigid tagavad, et jahipidamine nendele liikidele ei ohusta levikualal nende kaitsmiseks tehtud jõupingutusi.

[...]

4. Liikmesriigid tagavad, et kehtivate siseriiklike meetmetega kooskõlas toimuv jahipidamine, sealhulgas jaht jahikullidega, kui seda peetakse, järgib asjaomaste linnuliikide mõistliku kasutamise ja nende arvukuse ökoloogiliselt tasakaalustatud piiramise põhimõtteid, ning et kõnealune tegevus asjaomaste liikide, eelkõige rändliikide arvukuse suhtes vastab artiklist 2 tulenevatele meetmetele. Liikmesriigid tagavad eelkõige, et liikidele, mille suhtes jahialaseid seadusi kohaldatakse, ei peetaks jahti poegade üleskasvatamise ajal ega sigimise erinevatel etappidel. Rändliikide puhul tuleb liikmesriikidel eelkõige tagada, et liikidele, mille suhtes jahialaseid seadusi kohaldatakse, ei peetaks jahti sigimise ega pesitsusaladele naasmise ajal. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu asjakohase teabe oma jahialaste seaduste tegeliku rakendamise kohta."

3 Kaelustuvi on nimetatud direktiivi II lisas.

4 Direktiivi artikli 9 lõike 1 kohaselt:

„Liikmesriigid võivad teiste rahuldavate lahenduste puudumisel teha erandeid artiklite 5, 6, 7 ja 8 sätetest järgmistel põhjustel:

[...]

c) lubamaks range järelevalve tingimustes ja valikuliselt teatavate lindude vähesel arvul püüdmist, pidamist või muud mõistlikku kasutamist."

Siseriiklik õigus

5 5. novembri 1997. aasta seaduse 40/97, millega muudetakse 27. märtsi 1989. aasta seadust 4/89 looduslike liikide, loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta (*BOE*, 6.11.1997), kaheksanda lisasätte kohaselt võib pädev haldusorgan juhul, kui teised rahuldavad lahendused puuduvad, ajutiselt tühistada niisuguste rändliikide jahipidamise keelu sigimise ja pesitsusaladele naasmise ajal, kes ei ole väljasuremisohus, ning lubada niiviisi traditsioonilistes paikades range järelevalve tingimustes ja valikuliselt teatavate jahiliikide vähesel arvul püüdmist, pidamist või muud mõistlikku kasutamist.

6 Diputación Floral de Guipúzcoa põllumajanduse ja jahinduse osakond võtab igal aastal vastu otsuse, millega antakse vastaval hooajal luba kaelustuvi jahiks

pesitsusaladele naasmise ajal (jaht *a contrapasa*) ajavahemikuks, mis tavaliselt kestab 15. veebruarist 25. märtsini.

Vaidluse taust

7 Komisjonile esitati 1998. aasta veebruaris kaebus, milles teatati, et Guipúzcoa provintsis on lubatud kaelustuvi jaht *a contrapasa*.

8 Hispaania ametiasutused, kellele tehti selles küsimuses 23. märtsi 1998. aasta kirjaga järelepärimine, väitsid 30. juuni 1998. aasta kirjas, et seda jahipidamise viisi õigustavad:

— ühiskondlik nõudlus ja surve, arvestades, et jaht *a contrapasa* on traditsiooniline jaht;

— nimetatud jahi kahjulikkus liigi kaitsele on olematu või väga väike;

— Diputación Foral de Gupúzcoa otsus seab kaelustuvi jahile piirangud;

— teiste rahuldavate lahenduste puudumine, mida võiks range järelevalve tingimustes ja valikuliselt teatavate lindude vähesel arvul püüdmise, pidamise või muu mõistliku kasutamise lubamise asemel kasutada.

9 Kuna komisjon leidis, et Hispaania Kuningriik rikkus Guipúzcoa provintsis kaelustuvi jahti *a contrapasa* lubades direktiivi artikli 7 lõikest 4 tulenevaid kohustusi, saatis komisjon 30. aprillil 1999 Hispaania valitsusele märgukirja.

10 Hispaania valitsus teatas 23. juuli 1999. aasta kirjas, et 1998. aastal pidasid jahihooajal vaid 39 päeva jooksul jahti viisil *a contrapasa* 23 875 jahimeest, mis viitab nõudlusele selle jahiliigi järele ja seda pooldavale ühiskondlikule survele Guipúzcoa provintsis. Seda survet arvesse võttes oli ainus võimalik lahendus lubada kõigi kehtestatud piirangutega kaelustuvi jahti *a contrapasa*, kuna nimetatud liigi arvukus ei olnud vähenemas. Lõpuks öeldi kirjas, et 1998. aastal kütiti vaid 1013 ja 1999. aastal 1158 kaelustuvi. Jahipidamine *a contrapasa* on kõnealuse liigi mõistliku kasutamise ja tasakaalustatud piiramise põhimõtetega kooskõlas.

11 Kuna komisjon leidis, et Hispaania valitsuse antud selgitused näitasid, et Hispaania Kuningriik on rikkunud direktiivi artikli 7 lõikest 4 tulenevaid kohustusi, saatis komisjon 8. veebruaril 2000 Hispaania Kuningriigile põhjendatud arvamuse, kutsudes teda võtma arvamuse järgimiseks vajalikke meetmeid kahe kuu jooksul arvamuse kättesaamisest.

12 Kuna Hispaania Kuningriik ei esitanud eespool nimetatud põhjendatud arvamusele mingisugust vastust, leidis komisjon, et etteheidetav rikkumine jätkus, ning otsustas esitada käesoleva hagi.

Hagi

Poolte argumendid

13 Komisjon märgib, et kuna asjaomane jaht toimub kaelustuvi pesitsusaladele naasmise ajal, jääb see direktiivi artikli 7 lõikes 4 sätestatud keelu reguleerimisalasse. Niisiis ei või süüks pandavat jahipidamist õigustada nimetatud direktiivi artiklis 9 sätestatud eranditega. Kaelustuvi jahi *a contrapasa* lubamisega püütakse tegelikult pikendada selle liigi tavalist jahiaega alal, kus kõnealune liik sel ajal varem on esinenud, ning tingimus, et teised rahuldavad lahendused käesoleval juhul puuduvad, ei ole käesoleval juhul täidetud.

14 Hispaania valitsus väidab siinkohal, et direktiivi artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõue, et teised rahuldavad lahendused peavad puuduma, on põhjendatud vaid muude kui nimetatud artikli lõike 1 punktis c sätestatud erandite osas. Kui jahi keelamine kõrvale jätta, ei ole direktiivi artikli 9 lõike 1 punktis c sätestatud range järelevalve tingimustes ja valikuliselt teatavate lindude vähesel arvul püüdmise, pidamise või muu mõistliku kasutamise lubamise kõrval teist rahuldavat lahendust. Hispaania valitsus väidab, et lubatud kaelustuvi jahti pesitsusaladele naasmise ajal peetakse igal

juhul teisel alal kui sellel, kus neid tavalisel jahihooajal kütitakse. Sellel alal asuvad varitsuskohad, mida selle jahi jaoks oktoobris ja novembris (rändeperiood) kasutatakse, on enamjaolt teistes asupaikades kui veebruaris ja märtsis (naasmisperiood) kasutatavad varitsuskohad, viimased paiknevad põhiliselt ranniku ääres — kohtades, kus kaelustuvi oktoobri ja novembri rände ajal ei esine. Seetõttu puuduvad teised rahuldavad lahendused, mis võiksid pakkuda alternatiivi kaelustuvi jahile pesitsusaladele naasmise ajal. Pealegi ei sea see jaht kuidagi ohtu kõnealuse liigi piisava arvukuse säilitamist.

Euroopa Kohtu hinnang

15 Direktiivi artikli 7 lõike 1 kohaselt võib II lisas loetletud liikidele jahti pidada vastavalt siseriiklikele õigusaktidele. Nimetatud artikli lõige 4 sätestab siiski, et rändliikidele, mille suhtes kohaldatakse jahialaseid õigusakte, ei tohi pidada jahti muu hulgas pesitsusaladele naasmise ajal.

16 Käesoleval juhul kohaldatakse neid kahte artiklit kaelustuvi suhtes. Niisiis ei tohi sellele liigile jahti pidada pesitsusaladele naasmise ajal.

17 Direktiivi artikli 9 lõike 1 punkt c võimaldab selles artiklis sätestatud tingimustel lubada pidada II lisas loetletud liikidele jahti direktiivi artikli 7 lõikes 4 nimetatud perioodidel ning järelikult muu hulgas pesitsusaladele naasmise ajal (vt selle kohta 16. oktoobri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-182/02: Ligue pour la protection des oiseaux jt, EKL 2003, lk I-12105, punktid 9–11).

18 Tingimuste hulgas, mis peavad sellise jahi direktiivi artikli 9 lõike 1 punkti c alusel lubamiseks täidetud olema, on teiste rahuldavate lahenduste puudumine (vt eespool viidatud Ligue pour la protection des oiseaux jt kohtuotsus, punkt 15).

19 See tingimus ei ole siiski täidetud, kui erandi alusel lubatud jahiaeg langeb vajaduseta kokku perioodidega, mille ajaks direktiiviga kehtestatakse eriline kaitse. Selline vajadus puudub eelkõige siis, kui erandi alusel jahti lubava meetme ainus eesmärk on teatavate linnuliikide jahiaegade pikendamine aladel, kus need linnud on direktiivi artikli 7 kohaselt kehtestatud jahiaegadel esinenud (vt eespool viidatud Ligue pour la protection des oiseaux jt kohtuotsus, punkt 16).

20 Käesoleval juhul tuleb märkida, et erandi alusel alustatud kaelustuvi jahiaeg Guipúzcoa provintsis langeb vajaduseta kokku perioodidega, mille ajaks soovitakse direktiiviga kehtestada eriline kaitse.

21 Euroopa Kohtus toimunud arutelust nähtub, et Guipúzcoa provintsi alad, kus kaelustuvi esineb tavalisel jahiajal, on üsna lähedal aladele, kus ta esineb vaid pesitsusaladele naasmise ajal. Esimesena nimetatud aladelt on jahimeestel lihtne pääseda ka pesitsusaladele naasmise aladele.

22 Tuleb tõdeda, et Guipúzcoa provintsi pädevate asutuste iga-aastased otsused, millega erandina lubatakse pidada kaelustuvi jahti selle provintsi aladel, eelkõige teatavates rannikul asuvates valdades, kus kaelustuvi esineb ainult oma pesitsuskohtadesse naasmisel, pikendavad vaid kaelustuvi jahiaegu Guipúzcoa provintsi hõlmaval geograafilisel alal, mida eeltoodut arvesse võttes tuleb pidada ühtseks alaks, kus kõnealune liik direktiivi artiklis 7 kehtestatud jahiajal esineb.

23 Kuna käesoleval juhul ei ole täidetud teiste rahuldavate lahenduste puudumise tingimus, ei või kaelustuvile jahi pidamist pesitsusaladele naasmise ajal direktiivi artikli 9 lõike 1 punkti c alusel lubada.

24 Järelikult on selline jaht vastuolus direktiivi artikli 7 lõikega 4.

25 Seda järeldust ei mõjuta Hispaania valitsuse väited, et kaelustuvid ei ole ohustatud liik ja et Ühendkuningriigis peetakse neile aasta läbi jahti ning et Hispaania kohtud on asunud seisukohale, et kaelustuvi jahti *a contrapasa* lubavad otsused on kooskõlas Hispaania jahialaste õigusaktidega, mis omakorda on kooskõlas direktiiviga.

26 Kaks esimest väidet ei ole seotud teiste rahuldavate lahenduste puudumise tingimusega, ning ei mõjuta järelikult käesoleva otsuse punktis 22 toodud järeldust.

27 Kolmas väide ei ole asjakohane, kuna on tõestatud, et jaht *a contrapasa* on vastuolus direktiivi artikli 7 lõikega 4.

28 Järelikult tuleb tõdeda, et kuna Hispaania Kuningriik lubas Guipúzcoa provintsis pidada kaelustuvile jahti *a contrapasa*, rikkus Hispaania Kuningriik direktiivi artikli 7 lõikest 4 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

29 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Hispaania Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista Hispaania Kuningriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Kuna Hispaania Kuningriik lubas Guipúzcoa provintsis pidada kaelustuvile jahti *a contrapasa*, rikkus Hispaania Kuningriik nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta artikli 7 lõikest 4 tulenevaid kohustusi.**

2. **Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.**

Allkirjad